

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, 22.04.2020 r.

EOD:30698/04/2020
DES-Z.540.1.2020

Pan

Dariusz Piontkowski

Minister Edukacji Narodowej

Szanowny Panie Ministrze,

ze środowiska Pomorza – samorządowców, dyrektorów szkół i nauczycieli, docierają do mnie liczne sygnały wskazujące na istotne problemy ze zdalnym kształceniem. Chciałbym zwrócić uwagę, że zgodnie z danymi urzędu statystycznego w 2018 roku 16% gospodarstw domowych w Polsce nie miało dostępu do internetu. Zakładając jednak, że obecnie dostęp do internetu jest bardziej powszechny, to w wielu rodzinach brakuje komputerów czy laptopów dla wszystkich jej członków, którzy tego sprzętu potrzebują. Jest to szczególnie trudne, ponieważ wiele osób dorosłych wykonuje obecnie pracę zdalnie, a ich dzieci uczą się w różnych szkołach i często lekcje organizowane są w tych samych godzinach, czego, przy takim systemie pracy, jaki zaproponowało Ministerstwo Edukacji Narodowej, nie da się uniknąć.

Zwracam więc uwagę, że pomimo optymistycznych informacji Pana Ministra o 92% szkół już w pierwszym okresie zawieszenia zajęć dydaktycznych gotowych do zdalnego kształcenia, opinia o gotowości szkół do takiego systemu pracy pomorskiego środowiska oświatowego i samorządowców, a więc osób mających konkretną wiedzę o funkcjonowaniu systemu oświaty „w terenie”, jest odmienna. Stwierdzam też, że wprowadzenie „z dnia na dzień” na szkoły i placówki oświatowe obowiązku wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość, bez uprzedniego przygotowania nauczycieli i uczniów do takiej formy kształcenia oraz bez zabezpieczenia ich w sprzęt komputerowy, stanowi dowód na brak jakiegokolwiek strategii Ministerstwa Edukacji Narodowej dotyczącej organizacji pracy jednostek systemu oświaty w okresie wprowadzonego przez rząd stanu epidemii.

Szanowny Panie Ministrze,

z satysfakcją odbieram informacje o zaangażowaniu dyrektorów i nauczycieli pomorskich szkół, którzy, już od pierwszego dnia zawieszenia zajęć dydaktycznych, działając w poczuciu obowiązku i troski o rozwój młodych Pomorzaków, podejmowali działania i pracowali „na odległość” z pozostałymi w domach uczniami. By skierować do nich ofertę odpowiadającą ich rzeczywistym potrzebom, zleciłem podległym placówkom doskonalenia nauczycieli przeprowadzenie badania ankietowego, w którym udział wzięło niemal 1500 pomorskich

nauczycieli. Ze smutkiem muszę stwierdzić, iż wyniki tego badania nie napawają mnie takim optymizmem, jaki wykazuje Pan Minister, bowiem aż 66,5% nauczycieli, okazując pokorę i ogromną odpowiedzialność, wskazało, że nie czuje się przygotowanymi do zdalnego kształcenia. Nie czekając więc na decyzje Ministerstwa Edukacji Narodowej, zgodnie z przyjętą i realizowaną regionalną pomorską polityką edukacyjną, placówki doskonalenia nauczycieli oraz pedagogiczne biblioteki prowadzone przez Samorząd Województwa Pomorskiego, podjęły natychmiastowe i systemowe działania wspierające szkoły. Placówki te przygotowały szereg form doskonalenia uwzględniających wsparcie nauczycieli, a także uporządkowały dostępne zasoby edukacyjne oraz, sukcesywnie, poszerzają je o własne materiały dydaktyczne. Zapewniam Pana Ministra, że bez względu na okoliczności, takie systemowe działania wspierające dyrektorów szkół i nauczycieli w województwie pomorskim będą kontynuowane.

Odnosząc się do kwestii zabezpieczenia szkół w sprzęt komputerowy, podkreślam, że działania Ministerstwa Edukacji Narodowej w tym zakresie są również dalece niewystarczające. Opierając się na danych prezentowanych przez Urząd Statystyczny w Gdańsku, muszę zauważyć, że tylko w województwie pomorskim, do szkół i placówek oświatowych uczęszcza niemal 300 000 uczniów, których uczy blisko 25 000 nauczycieli. Przeznaczenie więc w skali całego kraju około 186 mln. złotych z programu Polska Cyfrowa na zakup dla szkół sprzętu komputerowego, który ma posłużyć wszystkim polskim nauczycielom i uczniom do pracy zdalnej, jest przysłowiową „kroplą w morzu potrzeb”. Kwota ta zabezpiecza bowiem, przy oszczędnej kalkulacji, zakup około 74 400 laptopów, tj. 4650 sztuk średnio na jedno województwo. Taka liczba komputerów oznacza wyposażenie w niezbędny do zdalnego kształcenia sprzęt uczniów i nauczycieli z 4-5 dużych pomorskich szkół, np. z Chojnic, Luzina czy Banina, podczas gdy w województwie pomorskim funkcjonuje 3325 przedszkoli i szkół różnych typów. Oczywiście, Województwo Pomorskie podjęło działania umożliwiające uruchomienie procedury pozwalającej na zakup sprzętu komputerowego niezbędnego do zdalnego kształcenia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020. Jednak w sytuacji, gdy większość środków przewidzianych na edukację jest już rozdysponowana, działania te stanowią nikłą nadzieję na zapewnienie równego dostępu uczniów do edukacji. Zwracam uwagę, że środki z regionalnych programów operacyjnych w ramach walki z COVID-19 i jego skutkami są przeznaczane przede wszystkim na wsparcie systemu opieki zdrowotnej oraz przedsiębiorców i rynku pracy. Podkreślam, że, w przeciwieństwie do rządu, samorządy regionalne nie mają takich możliwości, jakie daje program Polska Cyfrowa.

Szanowny Panie Ministrze,

w kontekście problemów ze zdalnym kształceniem, które wyżej wskazałem, niezrozumiałe jest też dla mnie nieustanne formułowanie oczekiwań o charakterze sprawozdawczym wobec szkół i placówek oświatowych, a także wobec organów prowadzących. Ze zdumieniem przyjmuje również fakt, iż na wyżej wskazane oczekiwania odpowiadać należy niemal natychmiast. Pragnę wyrazić swój stanowczy sprzeciw wobec takiego postępowania Ministerstwa Edukacji Narodowej, realizowanego za pośrednictwem kuratoriów oświaty. Podkreślam, iż jednostki samorządu terytorialnego, a także szkoły i placówki oświatowe, z uwagi na stan epidemii i wprowadzone w związku z nim liczne ograniczenia, funkcjonują w utrudnionych warunkach komunikacyjnych. Nakładanie na nie dodatkowej i, w mojej ocenie, niczemu nie służącej sprawozdawczości, jest niepotrzebnym, w tym trudnym okresie zdalnego kształcenia, zakłócaniem ich pracy. Wyżej wymienione oczekiwania dotyczące sprawozdawczości byłyby możliwe

do zaakceptowania, gdyby wysyłanym do szkół i jednostek samorządu terytorialnego ankietom towarzyszyła informacja o niezbędności pozyskania danych do podejmowania konkretnych decyzji związanych z funkcjonowaniem systemu oświaty w okresie epidemii.

Szanowny Panie Ministrze,

przywołując powyższe, apeluję do Pana o podjęcie natychmiastowych decyzji określających harmonogram kolejnych działań i rozwiązań w poczuciu szeroko rozumianego bezpieczeństwa uczniów. Oczekuję zatem niezwłocznego przedstawienia jasnej strategii działania obejmującej systemowe rozwiązania w zakresie:

- 1) zapewnienia wszystkim uczniom, w tym uczniom o specjalnych potrzebach edukacyjnych, powszechnego i równego dostępu do wykształcenia;
- 2) przygotowania wszystkich dyrektorów szkół i nauczycieli do zdalnego kształcenia, w tym do pracy zdalnej z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- 3) zapewnienia wszystkim szkołom dostępu do narzędzi niezbędnych w zdalnym kształceniu.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę moje osobiste doświadczenie dotyczące przedłożonej Panu w piśmie z dnia 16 marca 2020 r. (znak: DES-Z.5450.2.2020; EOD:20571/03/2020) rekomendacji natychmiastowego włączenia specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych do katalogu szkół funkcjonujących w ograniczonym zakresie, sugeruję głębsze wsłuchiwanie się w propozycje dotyczące organizacji systemu oświaty, przedkładane przez samorządowców, środowisko oświaty i społeczne organy w systemie oświaty.

Marszałek Województwa
Mieczysław Struk

Do wiadomości:

1. Starostowie, prezydenci, burmistrzowie, wójtowie województwa pomorskiego
2. Senatorowie i posłowie Rzeczypospolitej Polskiej z województwa pomorskiego
3. Członkowie Pomorskiej Rady Oświatowej